Opłata pocztowa uiszczona gotówką Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 7 (53) Warszawa, 12 lutego 1938 r. Rok III

TREŚĆ:

CZY ULGA PRZEWIDZIANA W UST. (1) ART. 3 USTAWY O ULGACH DLA NOWOWZNOSZONYCH BUDOWLI PRZYSŁUGUJE SPADKOBIERCOM OSOBY, KTÓRA WYBUDOWAŁA DOM MIESZKALNY?

W myśl powołanego w tytule przepisu, osobom fizycznym (również prawnym oraz członkom spółdzielni mieszkaniowych i mieszkaniowo-budowlanych), które do końca 1940 r. wybudują domy mieszkalne (na obszarze gminy miejskiej czy wiejskiej), służy *prawo potrącenia z*

ogólnego dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu. sum zużytych na budowę, będących częścią tego dochodu.

Według posiadanych przez nas informacyj niektóre urzędy skarbowe powzięły wątpliwość, *czy w wypadku śmierci podatnika przed skorzystaniem z tej ulgi, służy ona spadkobiercom.*

*

Uprawnienie przewidziane w ust. (1) art. 3 ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli *jest niewątpliwie podmiotowe* (osobiste) a nie przedmiotowe (rzeczowe). Jest to, innymi słowy, uprawnienie związane z osobą, a nie z rzeczą — w przeciwieństwie, przykładowo, do uprawnienia przewidzianego w art. 2 tejże ustawy — zwolnienia dochodów od podatku — które służy każdemu, kto korzysta z dochodów z nowowybudowanego (w gminie miejskiej) domu mieszkalnego.

Według elementarnej i odwiecznej zasady prawa, spadkobranie jest to przejęcie całokształtu uprawnień i obowiązków spadkodawcy (hereditas est successio in universum ius quod defunctus habuerit). *Spadkobierca kontynuuje pod względem prawnym osobę spadkodawcy.* Jest on uprawniony do korzystania ze wszelkich praw i obowiązany do wykonywania wszystkich zobowiązań spadkodawcy.

Prawa rzeczowe spadkodawcy — jako przywiązane do rzeczy — przechodzą na spadkobiercę nie z mocy spadkobrania, tylko z powodu objęcia w posiadanie rzeczy, do której prawo rzeczowe jest przywiązane. Na przykład: spadkobierca odziedzicza nieruchomość, do której jest przywiązane korzystania z sąsiedniego pastwiska; spadkobierca przyjmuje tę służebność nie z tytułu spadkobrania, lecz z tytułu posiadania nieruchomości — tak jak przejąłby to prawo każdy nabywca nieruchomości z tytułu innego niż spadkobranie.

Natomiast *właśnie uprawnienia podmiotowe są przedmiotem spadkobrania.* Na przykład: prawo do otrzymania odszkodowania z powodu niewykonania lub wadliwego wykonania umowy budowy domu przechodzi na spadkobiercę — jakkolwiek jest wybitnie podmiotowe — jako na sukcesora „in universum ius" (wszelakiego prawa).

Uprawnienie z ust. (1) art. 3 ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli, *właśnie jako uprawnienie podmiotowe* przechodzi z mocy spadkobrania na spadkobiercę — w myśl wyżej powołanej elementarnej zasady prawa.

Podobno przeciwnicy tego poglądu dla uzasadnienia swego stanowiska powołują postanowienie ust 3 § 7 rozp. wyk. do ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli, według którego: „przysługuje ona (ulga) osobie, która wybudowała dom mieszkalny nawet wtedy, gdy dom przejdzie w ręce osób trzecich". Przez spadkobranie, rozumują przeciwnicy, dom przeszedł w ręce osób trzecich, ulga więc, jako służąca *tylko* osobie, która wybudowała dom, nie służy spadkobiercom jako osobom trzecim.

I w tej argumentacji tkwi błąd wynikający z zapoznania istoty spadkobrania. *Spadkobiercy*, o czym wyżej, *nie są osobami trzecimi:* są oni kontynuatorami osoby spadkodawcy.

*

Okólnik Ministerstwa Skarbu z d. 10 stycznia 1935 LDV 4396/34 (Dz. Urz. Min. Sk., nr 3, 1935, poz. 53), opierając się na judykaturze NTA, nakazuje, by w wypadku śmierci płatnika przed dokonaniem wymiaru podatku dochodowego na dany rok podatkowy, podatek był wymierzony spadkobiercy, który przejął źródło dochodu — tak jak gdyby w roku miarodajnym dla wymiaru podatku już posiadał źródło dochodu podlegającego opodatkowaniu. Innymi słowy — Ministerstwo *utożsamia osobę spadkobiercy z osobą spadkodawcy*—jako kontynuatora osobowości prawnej spadkodawcy.

Skoro w odniesieniu do spadkobiercy źródło dochodu traktowane jest tak jak gdyby było ono, w roku miarodajnym dla wymiaru podatku, w posiadaniu spadkobiercy, to—kontynuując tę koncepcję—należy, gwoli konsekwencji, uznać, że koszt budowy domu *poniósł spadkobierca ze „swego" dochodu.*

Powyższe doprowadza nas do wniosku, że *uprawnienie służące osobie fizycznej z mocy ust. (1) art. 3 ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli — jak wszystkie uprawnienia podmiotowe — przechodzi na spadkobierców tej osoby.*

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

33.

ODPRAWA WYPŁACONA PRACOWNIKOWI A DAROWIZNA.

Świadczenie pracodawcy na rzecz pracownika, stanowiące wykonanie pewnego, choćby czysto moralnego, w drodze prawa nie dającego się zrealizować obowiązku lub poddanie się pewnemu przymusowi leżącemu poza sferą uczuć charytatywnych—nie jest darowizną i nie jest wolne od opodatkowania.

NTA, 9 grudnia 1936, I. rej. 5671/34 i 5672/34.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest wymiar podatku dochodowego od uposażeń od wypłaconych przez skarżącego jego pracownikom odpraw. Władza pozwana uzasadnia opodatkowanie tych odpraw z jednej strony ich związkiem ze stosunkiem służbowym zwolnionych pracowników, z drugiej — istniejącym w branży manufakturowej (do której należy przedsiębiorstwo skarżącego (zwyczajem wypłacania tego rodzaju odpraw zwalnianym pracownikom. Skarga zarzuca obrazę art.7 ustawy o podatku dochodowym oraz wadliwość postępowania z powodu niepodania stronie przesłanek, które posłużyły władzy do ustalenia istnienia wspomnianego w decyzji zwyczaju. Odpowiedź na skargę podnosi, że sam fakt wypłaty odprawy pracownikom uzasadnia ustalenie charakteru tej wypłaty jako wynagrodzenia podlegającego opodatkowaniu wedle Działu II ustawy o podatku dochodowym, a obojętne jest, czy wypłata nastąpiła dobrowolnie, czy też na skutek jakiegoś przymusu; w związku z tym stanowiskiem uważa władza pozwana za nieistotny zarzut wadliwości postępowania.

NTA rozważył co następuje:

Jeśli ustawodawca zwolnił od podatku

dochodowego m. in. „darowizny... o ile... nie stanowią periodycznych wpływów" — to oczywiście musiał myśleć o darowiznach w znaczeniu nie tylko ściśle prawnym, ale i życiowym. W życiu zaś nie spotyka się prawie darowizn nie mających jakiegoś związku z jakimiś faktami, uzasadniającymi pewnego rodzaju szczególny stosunek między darowującym a obdarzonym — poza chyba datkami, wypływającymi z jednostronnego poczucia miłosierdzia u darowującego. Darowizna pozostaje więc normalnie w związku ze stosunkiem pokrewieństwa, znajomości, przyjaźni, a często także ze stosunkiem służbowym obdarowanego do darowującego. Samo więc istnienie takiego stosunku nie może jeszcze dyskwalifikować danego przysporzenia jako darowizny. W tym więc względzie pogląd władzy pozwanej, wypowiedziany w odpowiedzi na skargę, nie jest w całej swej rozciągłości słuszny.

Przysporzenie służbodawcy na rzecz pracownika nie może jednak być uważane za darowiznę w rozumieniu art. 7 ustawy nie tylko wtedy, gdy przez periodyczne powtarzanie się nabiera charakteru dochodu pracownika, ale także i wtedy, gdy powodem przysporzenia nie jest czysty, choćby związany z faktem istnienia stosunku służbowego „animus donandi", ale wykonanie pewnego, choćby czysto moralnego i w drodze prawa nie dającego się zrealizować obowiązku lub poddanie się pewnemu przymusowi, leżącemu poza sferą uczuć charytatywnych. Istnienie zwyczaju—ogólnego lub choćby tylko w danym przedsiębiorstwie — świadczenia pewnych pozaumownych przysporzeń na rzecz pracowników wytwarza już pewnego rodzaju przymus moralny po stronie pracodawcy, a pewne poczucie uprawnienia do żądania tego świadczenia po stronie pracownika, które odbierają świadczeniu charakter darowizny. Tak samo stosowany stale nacisk ze strony organizacji pracowniczych, któremu pracodawcy się podporządkowują, wytwarza stan analogiczny do zwyczaju, dobrowolnie przez pracodawców ustalonego, i zastosowanie się pracodawcy do ustalonych pod wpływem takiego nacisku obyczajów również wyklucza po jego stronie całkowitą swobodę decyzji, będącą konieczną przesłanką dla uznania świadczenia za dokonane wyłącznie „animo donandi".

W niniejszym wypadku władza stwierdziła właśnie istnienie takiego, wymuszonego przez nacisk organizacji pracowniczych zwyczaju, nie dała jednak stronie w tej mierze sposobności do wypowiedzenia się i w ten sposób uszczupliła jej prawo obrony, z tego więc jedynie powodu NTA uchylił zaskarżone orzeczenia w myśl art. 84 p. 3 rozporządzenia o NTA (poz. 806/32 Dz. Ust.).

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

28.

PRACOWNIK UMYSŁOWY.

Rysownik-litograf, którego czynności polegają na mechanicznym kopiowaniu gotowych rysunków, wymagającym więcej wysiłku fizycznego niż umysłowego, nie jest pracownikiem umysłowym w rozumieniu RPR o ub. prac. um.

NTA, 29 października 1937, l. rej. 540 35.

Z uzasadnienia: ZUPU w Warszawie orzeczeniem z 7 lutego 1931 r. stwierdził, że W. M. z tytułu zatrudnienia w charakterze rysownika-litografa w firmie

„Towarzystwo Technograf, spółka akcyjna w Warszawie" jest pracownikiem umysłowym w rozumieniu art. 3 p. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 (p. 911 Dz. Ust.) i podlega obowiązkowi ubezpieczenia w myśl tego rozporządzenia.

Komisariat Rządu na m. st. Warszawę decyzją z 18 stycznia 1932 nie uwzględnił odwołania Towarzystwa Technograf od powyższego orzeczenia Zakładu Ubezpieczeń a Ministerstwo Opieki Społecznej orzeczeniem z 27 lipca 1934 r., wydanym w załatwieniu dalszego odwołania Tow. Technograf, uchyliło decyzję Komisariatu Rządu, jako prawnie nieuzasadnioną. W motywach Ministerstwo zaznaczyło, że zasadniczą czynnością M. było mechaniczne kopiowanie na kamieniu gotowych wzorów, że M. sam projektował tylko dorywczo i jedynie najprostsze rysunki, jak etykiety, papierki do cukierków itp., że również tylko dorywczo projektował rysunki jednobarwne i że praca jego nie miała charakteru samodzielnej pracy artystycznej w rozumieniu art. 3 p. 2 wspomnianego wyżej rozporządzenia z 24 listopada 1927.

Na to orzeczenie ministerialne wniósł wniósł M. skargę do NTA., który rozważył, co następuje:

Stan faktyczy, ustalony przez Ministerstwo co do rodzaju pracy skarżącego, nie jest sporny. Sporna jest jedynie ocena, czy ten stan faktyczny uzasadnia zaliczenie skarżącego w poczet pracowników umysłowych w rozumieniu art. 3 rozporządzenia z 24 listopada 1927 r. Skarżący podnosi, że Ministerstwo winno było przyjąć za podstawę oceny tej kwestii nie p. 2 lecz p. 6 powyższego art., że w tym p. 6 uznano za pracowników umysłowych osoby spełniające czynności rysunkowe i że on właśnie te czynności spełniał.

Skarzący nie twierdzi nawet, że winien być uznany za pracownika umysłowego w myśl p. 2 art. 3, o którym mowa. Tej kwestii Trybunał wobec tego nie rozpatrywał.

O ile zaś chodzi o to, czy skarżący nabył charakter pracownika umysłowego z tytułu spełniania czynności rysunkowych, a więc na podstawie p. 6 art. 3, to tej kwestii — jak to wynika z zestawienia zaskarżonego orzeczenia z decyzjami Komisariatu Rządu i Zakładu Ubezpieczeń — Ministerstwo wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżącego nie pominęło lecz ją rozpoznało. Rozpatrzenia wymaga wobec tego tylko to, czy stanowisko Ministerstwa jest trafne. Otóż w tym względzie wywodzi skarżący, że komisja międzydepartamentalna Ministerstwa uchwaliła tezę wyjaśniającą, czy rysownicy litograficzni są pracownikami umysłowymi i że Ministerstwo nie zastosowało się do tej tezy. Pominąwszy kwestię, czy ewentualna rozbieżność między powyższą tezą a zaskarżonym orzeczeniem sama przez się powodowałaby nielegalność tego orzeczenia, stwierdzić należy, że skarżący sam nawet nie twierdzi, że zaliczono nią w ogóle wszystkich rysowników litograficznych do pracowników umysłowych, Poza tym zaznaczyć należy, że prawodawca traktuje w art. 3 p. 6 czynności rysunkowe, jako czynności nadające charakter pracownika umysłowego, na równi z czynnościami rachunkowymi i kalkulacyjnymi. Gdy zaś wykonywanie czynności tych dwóch kategoryj wymaga wyłącznie prawie tylko wysiłku umysłowego, przyjąć należy, że *prawodawca mówiąc o czynnościach rysunkowych ma na myśli te czynności nie w ogóle lecz z zastrzeżeniem, że opierają się one przeważnie na działalności umysłowej.* A właśnie Ministerstwo, jak to wynika z zaskarżonego orzeczenia, ustaliło, że w zatrudnieniu skarżącego przeważało mechaniczne kopiowanie gotowych rysunków, a więc praca wymagająca więcej wysiłku fizycznego niż umysłowego. Ponieważ skarżący nie podniósł w tym względzie w skardze żadnego konkretnego zarzutu, brak podstawy do uznania, że zaskarżonym orzeczeniem naruszono prawa skarżącego.

29.

NIEZWŁOCZNE ROZWIĄZANIE UMOWY O PRACĘ.

Nadużycie przez pracownika zaufania i tajenie przed pracodawcą wyników pracy daje pracodawcy podstawę do niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy.

SN, 14 lipca 1937, C I 3006/36.

Z uzasadnienia: W. Sz. wytoczył powództwo przeciwko Powiatowej Kasie Chorych w Miechowie, obecnie Ubezpieczalni Społecznej, o zasądzenie sumy 750 zł. tytułem odszkodowania za zwolnienie z pracy bez wymówienia.

Sąd Grodzki powództwo uwzględnił, a Sąd Okręgowy wyrok ten zatwierdził.

W skardze kasacyjnej pozwana Ubezpieczalnia Społeczna wnosi o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego z powodu obrazy art. 129 i 142 u. p. c. oraz art. 32 rozporządzenia Dz. U. poz. 323 z roku 1928.

Po wysłuchaniu sprawozdania sędziego-referenta i głosu rzecznika skarżącej Ubezpieczalni Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Sąd Okręgowy w przesłankach swego wyroku ustala, że Kasa Chorych w Miechowie, obecnie Ubezpieczalnia Społeczna nie miała podstawy do zastosowania przy zwolnieniu z pracy powoda przepisu art. 32 lit. a rozporządzenia z dnia 6.III.1928 r. (Dz. U. poz. 323 z roku 1928), skoro dochodzenie, wszczęte przeciwko powodowi z art. 286 k. k., zostało umorzone, z tego bowiem wynika, że nie zostało udowodnione nadużycie pieniężne na szkodę skarżącej Ubezpieczalni. Skarga kasacyjna podnosi mylność powyższego poglądu i pominięcie przez Sąd Okręgowy zeznań świadków P. i W., którzv stwierdzili, że powód, jako inkasent, w czasie swego urzędowania zwlekał z wpłaceniem zainkasowanych pieniędzy, które winien był w myśl regulaminu wpłacać w następnym dniu po zainkasowaniu, wydał pokwitowanie z otrzymanych pieniędzy od W. na zwykłej kartce i nie wpłacił ich następnie do Kasy Ubezpieczalni, co spowodowało skierowanie do W. powtórnej egzekucji.

Zarzut ten jest słuszny. Stosunek pracodawcy do jego pracowników musi być oparty na zaufaniu i pewności, że wszystkie czynności, przez personel pracowniczy w granicach jego funkcji spełniane, są wykonywane lojalnie i nie są tajone.

Nadużycie przez pracownika pierwiastka zaufania i tajenie przed pracodawcą rezultatów swoich czynności daje podstawę w myśl art. 32 lit. a rozporządzenia Dz. U. poz. 323 z roku 1928 do niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy, pozbawia bowiem pracodawcę możności kontroli nad pracą pracownika, co jest podstawowym jego uprawnieniem,

W tych warunkach zeznania świadków P. i W„ których pominięcie skarga kasacyjna zarzuca, mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, pominięcie zaś zeznań wspomnianych świadków w przesłankach zaskarżonego wyroku pozbawia Sąd Najwyższy możności sprawdzenia, czy Sąd Okręgowy miał na uwadze zeznania przy ferowaniu swego wyroku, a jeżeli miał, to dlaczego uznał je za nie mające znaczenia w sprawie.

Uchybienie to stanowi obrazę art. 129 i 142 u. p. c. i jest o tyle istotne, iż winno spowodować uchylenie zaskarżonego wyroku bez potrzeby rozpoznania pozostałych zarzutów skargi kasacyjnej.

Z tych zasad Sąd Najwyższy zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach uchyla i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania odsyła, zwrot kaucji kasacyjnej skarżącej postanawia

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 27 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 39662/4/37

w sprawie właściwości do rozstrzygania odwołań od orzeczeń karnych, wniesionych przed dniem wejścia w życie Ordynacji Podatkowej a rozpatrywanych w czasie jej obowiązywania.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 1 z 1938 r.. poz. 27)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 15 października 1937 r. l. rej. 4890/35.

W związku z podniesionym w skardze zarzutem obrazy art. 90 ustawy o państw. podatku przemysłowym poz. 550/25 Dz. Ust., z powodu uniemożliwienia płatnikowi złożenia ustnych wyjaśnień, stwierdzić należy, że odwołanie płatnika skierowane przeciw orzeczeniu karnemu urzędu skarbowego wniesione było przez wejściem w życie Ordynacji Podatkowej z r. 1934, rozstrzygane zaś było już pod jej rządem. Władza pozwana w odpowiedzi na skargę broni legalności zaskarżonego orzeczenia wskazaniem na postanowienia art. 207 § 1 ust. 2 w związku z art. 208 § 2 Ordynacji Podatkowej twierdząc, że z mocy tych przepisów prawnych orzecznictwo w danej sprawie karnej przeszło na nią, a nie ma żadnego przepisu prawnego, któryby nakładał na izby skarbowe obowiązek umożliwienia płatnikowi złożenia wyjaśnień na poparcie odwołania. Pogląd ten nie jest atoli trafny. Według bowiem tezy, ustalonej przez Trybunał w wyroku z dnia 6 października 1937 r. l. rej. 5402/35 w sprawie skargi Jana Czernycha i Heleny Dutkówny w Warszawie, na którego motywy powołuje się Najwyższy Trybunał Administraeyjny na zasadzie § 57 swego regulaminu poz. 968/32 Dz. Ust., **w sprawach karnych, rozstrzyganych w okresie przejściowym na zasadzie art. 207 § 1 ust. 2 Ordynacji Podatkowej wstępują w miejsce dawnych Komisji Odwoławczych komisje, utworzone na zasadzie Ordynacji Podatkowej.** Poddanie w konkretnym przypadku odwołania płatnika rozstrzygnięciu przez Izbę Skarbową, połączone z pozbawieniem go prawa. płynącego dlań z art. 90 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, stanowi zatem wadliwość postępowania, połączoną ze szkodą dla strony.

W rozpoznawanej sprawie jest niesporne, że przeciwko skarżącemu spisano protokuł karny z powodu niewykupienia właściwego świadectwa przemysłowego jeszcze przed zawiadomieniem go o załatwieniu jego podania, w którym prosił o pozwolenie na nabycie świadectwa przemysłowego niższej kategorii. Nie ma też sporu co do tego, iż zawiadomienie Urzędu Skarbowego o odmownej decyzji Izby Skarbowe sporządzone było na druku urzędowym, zawierającym dwie różne klauzule: że **w razie niewykupienia właściwego świadectwa (II kat. handlowej) w ciągu 7 dni od daty doręczenia niniejszego pisma — Urząd Skarbowy zmuszony będzie wdrożyć postępowanie karne i wymierzyć karę pieniężną z art. 98 powołanej ustawy do trzykrotnej różnicy ceny świadectw — Urząd Skarbowy wyda orzeczenie karne z art. 98 powołanej ustawy na podstawie już spisanego protokułu".**

Spór między stronami toczy się jedynie o kwestię, **czy na płatnika, który po otrzymaniu tego rodzaju zawiadomienia opłacił w zakreślonym terminie kwotę, brakującą do ceny właściwego świadectwa przemysłowego, może władza nałożyć karę pieniężną z art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym na pod-**

stawie spisanego już poprzednio protokułu karnego. Władza pozwana w odpowiedzi na skargę broni legalności zaskarżonego orzeczenia powołaniem się na okoliczność, że jakkolwiek w druku urzędowym, na którym zawiadomiono skarżącego o decyzji Izby Skarbowej, widniała klauzula, zapowiadająca dopiero spisanie protokułu w razie niewykupienia właściwego świadectwa, to jednak nie była w nim przekreślona klauzula, zastosowana do wypadku, gdy protokuł przeciwko płatnikowi został już spisany. Argument ten jest jednak bez znaczenia, gdyż i ta druga klauzula zapowiada zastosowanie represji karnej przeciw płatnikowi dopiero wówczas gdy on w ciągu 7-iu dni od doręczenia mu zawiadomienia nie wykupi właściwego świadectwa przemysłowego, płatnik zaś twierdzi, że zastosował się do wezwania władzy w zakreślonym terminie, która to okoliczność nie jest sporna. Władza powołuje się również na to, że omawiane zawiadomienie nie mogło pozbawić jej prawa wymierzenia kary z art. 98 ustawy, gdyż zgodnie z poglądem, wypowiedzianym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1934 r. nr. I K 422/34, nawet przed doręczeniem płatnikowi odmownego załatwienia jego podania do władz Skarbowych można wymierzać karę za naruszenie przepisów art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, z czego władza snuje wniosek, że tym bardziej uzasadnione jest prawo wymierzenia kary po doręczeniu takiego zawiadomienia. W związku z tym stwierdzić należy przede wszystkim, że władza niezupełnie ściśle cytuje motywy powołanego przez siebie wyroku. W wyroku tym Sąd Najwyższy wypowiedział jedynie pogląd, że „stanowisko Sądu Okręgowego, jakoby w ogóle przed doręczeniem płatnikowi odmownego załatwienia jego podania do władz skarbowych nie można było wymierzać kary za naruszenie przepisów art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym nie jest słuszne w tym ogólnym i zasadniczym brzmieniu". To wyjaśnienie Sądu Najwyższego nie daje atoli podstawy do konkluzji, wysnutej przez władzą pozwaną. Władza pomija bowiem najistotniejszy moment w zarzutach skarżącego, mianowicie okoliczność, że **karę wymierzono mu mimo zastosowania się przezeń do wezwania władzy do wykupienia świadectwa II kat.** Otóż z treści otrzymanego zawiadomienia, zawierającego zagrożenie wymierzenia kary na podstawie spisanego już protokułu, jeśli w terminie 7-iu dni nie zostanie wykupione właściwe świadectwo przemysłowe miał prawo płatnik wnosić, że władza przyjmując pod uwagę okoliczność, iż przed upływem ustawowego terminu do nabycia świadectwa na rok 1934 wniósł on podanie o pozwolenie na nabycie świadectwa niższej kategorii, przedłużyła mu ustawowy termin do nabycia właściwego świadectwa do dnia, w którym upływa 7-dniowy termin, zakreślony w omawianym zawiadomieniu. **Na tej samej podstawie był płatnik uprawniony mniemać, że jeśli uiści dopłatę do właściwego świadectwa w ciągu zakreślonego przez Urząd Skarbowy terminu, będzie traktowany tak jak gdyby wykupił należyte świadectwa w terminie ustawowym.**

Gdy atoli władza pozwana nie licząc się ze stanem rzeczy jaki stworzyło w słusznym mniemaniu płatnika doręczone mu zawiadomienie Urzędu Skarbowego nie rozprawiła się z zarzutem odwołania, że płatnikowi wymierzono karę pieniężną za nabycie niewłaściwego świadectwa przemysłowego, mimo że on w zakreślonym terminie uiścił różnicę między ceną świadectwa II a III kat., to Najwyższy Trybunał Administracyjny dopatrzył się w tym dalszej połączonej ze szkodą dla płatnika wadliwości postępowania.

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym udziela się do wiadomości.

Za Dyrektor Departamentu:
(—) Kolanowski
Naczelnik Wydziału

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw RP. Nr 4 z dn. 24 stycznia 1938 r.

Ustawy — o ratyfikacji porozumienia między Polską a Norwegią w sprawie clenia serów pochodzenia norweskiego (poz, 23); — o ratyfikacji porozumienia między Polską a Finlandią w sprawie clenia serów pochodzenia finlandzkiego.

Rozporządzenia Ministrów — Przemysłu i Handlu o czynnościach rozrachunkowych związanych z obrotem towarowym polsko-tureckim (poz. 28); — Komunikacji — w sprawie zmiany załącznika A do „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych" (poz. 29): — Skarbu o wypuszczeniu III serji 4% państwowej renty złotej (poz. 30).

Dziennik Ustaw RP. Nr 6 z dn. 31 stycznia 1938 r.

Ustawy — o izbach lekarsko-dentystycznych (poz. 33); — o zmianie rozporządzenia PRP. o wywłaszczeniu na cele kolejowe (poz. 34).

Rozporządzenie Rady Ministrów — o ustaleniu właściwości terytorialnej i siedzib izb skarbowych (poz. 35).

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i R. R.—o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (poz. 36).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 7 z dn. 5 lutego 1938 r.

Rozporządzenie Ministrów — Skarbu w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spirytus na kampanię 1937/38 r. (poz. 41); — Przemysłu i Handlu — w sprawie zmiany rozporządzenia o wykonywaniu nadzoru oraz bezpośredniego dozoru nad kotłami parowymi (poz. 42); — Przemysłu i Handlu o zmianie przepisów dotyczących egzaminu na czeladnika (poz. 43).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 2 z dn. 20 stycznia 1938 r.

Zarządzenia Ministra Skarbu — w sprawie sporządzania bilansów przez banki i domy bankowe (poz. 40); — w sprawie sporządzania bilansów przez kantory wymiany (poz. 41).

Okólniki Ministerstwa Skarbu — w sprawie odpadków, otrzymywanych przy przeróbce towarów w czynnym obrocie uszlachetniającym (poz. 52);—w sprawie uchylenia okólnika o przymusowym ściąganiu niedoborów celnych (poz. 53); — w sprawie zniesienia obowiązku przedstawiania świadectw zdrowotności przy przywozie skór surowych z Angli (poz. 54); — w sprawie odprawy celnej krawatów i wycinków z materiałów jedwabnych, jako próbek (poz. 55); — w sprawie wyznaczania okresu, w którym przedsiębiorstwa przewozowe obowiązane są do uiszczania należności celnych i innych za niedostarczone urzędom celnym przesyłki celne (poz. 56); — w sprawie zwolnienia od podatku gruntowego gruntów i lasów państwowych pozostających w zarządzie wojska (poz. 57); — w sprawie ulg w podatku przemysłowym na r. 1938 dla f. „Ruch" (poz. 58).

KALENDARZ PODATKOWY

W lutym 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 stycznia 1938 r.

Do 7 lutego 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1938 r.

Do 15 lutego 1938 r. — zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Do 15 lutego 1938 r. — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego na rok 1937.

Do 20 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni lutego 1938 r.

Do 25 lutego 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 1 marca 1938 r. — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu, przez osoby fizyczne i i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznań o dochodzie, a **nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych lub gospodarczych.**

Do 1 marca 1938 r.—przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu przez osoby fizyczne i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznania o dochodzie, a **prowadzące prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze** (o ile rozporządzeniem Ministra Skarbu termin ten nie zostanie przesunięty).

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lutym 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lutym 1938 r.

Do dnia 1 marca 1938 r. — osoby fizyczne i spadki nieobjęte winny złożyć zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego (o ile termin ten nie zostanie rozporządzeniem Ministra Skarbu przesunięty).

KRONIKA PODATKOWA

Projekt ustawy o składkach na rzecz Zakładów Ubezpieczeń Społecznych

Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało projekt ustawy, przedłużający działanie dekretu Prezydenta z dnia 14 stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczenia społeczne. W myśl tej ustawy obniżkę składek za ubezpieczenia emerytalne robotników i pracowników umysłowych oraz za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych, utrzymuje się w mocy na okres *od dnia 1 stycznia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r.* Również zawarte w art. 2

dekretu z dnia 14 stycznia 1936 r. upoważnienie Ministra Opieki Społecznej do obniżenia składek za ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych przedłuża się na okres ubezpieczenia od dnia 1 stycznia 1938 r. *do dnia 31 marca 1939 r.* W ten sposób projekt rządowy ogranicza dalszy okres obniżania składek tylko do końca marca 1939 r. i pozostawia przyszłej sesji sejmowej sprawę ponownego rozstrzygnięcia wysokości składek ubezpieczeniowych.

Samorząd gospodarczy przeciw projektowi nowelizacji ustawy o opłatach stemplowych

Komisja Skarbowa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozpatrywała ostatnio projekt nowelizacji ustawy o opłatach stemplowych, który zamiast zapowiedzianego udoskonalenia systemu opłat stemplowych przynosi jeszcze większe skomplikowanie tej najdokuczliwszej ze wszystkich danin publicznych. Przede wszystkim zapowiedziane w Sejmie przez Pana Ministra Skarbu obniżenie opłaty stemplowej z 6,4 proc. na 5 proc. przy przejściu nieruchomości na własność drugiej osoby, a mające „służyć wzmożeniu i ułatwianiu obrotów nieruchomościami", zostało związane z nowym przepisem ulepszającym metody walki z nadużyciami podatkowymi". Przepis ten przewiduje nadanie urzędom skarbowym prawa szacunku wartości rzeczywistej nieruchomości w ciągu 3-ch lat od daty sprzedaży jej. Różnica między wartością podwójną a o oszacowaną przez urząd, może być następnie obciążona podwójną wysokością opłaty stemplowej oraz kosztami biegłych. Przyjęcie tych zasad zahamowałoby zupełnie obrót nieruchomościami i spowodowałoby spadek ich cen. Ryzyko bowiem ewentualnych dopłat wywołałoby zatrzymywanie przez nabywcę części sumy nabycia jako rezerwy na nieznane należności. W rezultacie zamiast zamierzonego przez Ministra Skarbu wzmożenia obrotów nieruchomościami skurczyłyby się one niewątpliwie.

Również pojęcie „wartości rzeczywistej" nieruchomości, którą ustalałby urząd skarbowy jest zdaniem Związku Izb niejasne i niebezpieczne ze względu na liczne wypadki kupna okazyjnego, gdy sprzedawca musi w danym czasie za wszelką cenę nawet niższą od istotnej wartości — zbyć obiekt. W tych wypadkach urzędy skarbowe na podstawie swego szacunku żądałyby opłaty stemplowej od wartości wyższej niż cena kupna. Tą drogą opłata ta przeistoczyłaby się w podatek majątkowy, względnie w podatek od przyrostu majątkowego. Z tych względów Komisja doszła do wniosku, że gdyby projektowana obniżka opłat stemplowych miała być związana z wprowadzeniem omówionych przepisów — to należałoby raczej zrezygnować z jej „dobrodziejstw".

Paza tym Komisja podkreśliła niesłuszność nakładania kary grzywien w wysokości 15-krotnej świadomie uszczuplonej należności oraz 25-krotnej podwyżki opłat stemplowych nieuiszczonych nawet w wypadku nieświadomości płatnika. Niesłusznym również jest zdaniem Związku Izb projektowane podwyższenie dotychczasowych opłat od odwołań ze zł 0.50 — 2 do zł 1 — 5, co krzywdziłoby drobne przedsiębiorstwa.

W wyniku rozważań przeprowadzonych nad projektem, Komisja wypowiedziała się zdecydowanie przeciwko niemu, określając projekt ten jako antygospodarczy i sprzeczny z założeniami obecnej polityki Państwa, mającej na celu upraszczanie przepisów i usprawnianie administracji Państwa.

Minister Skarbu będzie ustalał wysokość podatku obrotowego od transakcyj na giełdach zbożowo-towarowych

Uchwalony przez Radę Ministrów projekt ustawy o podatku obrotowym, podwyższa między innymi podatek od obrotów ziemiopłodami i mąką o

0.1 proc.. upoważniając Ministra Skarbu do przyznawania w drodze rozporządzenia ulgowych stawek podatku od obrotów giełdowych ziemiopłodami i mąką, odpowiadających warunkom, określonym w zamierzonej nowelizacji podatku obrotowego. Nowelizacja podatku przewiduje zaś zniesienie ulgi. polegającej na całkowitym zwolnieniu od podatku przemysłowego od obrotu transakcyj, dokonanych zbożem i innymi ziemiopłodami na giełdach zbożowo-towarowych.

W myśl projektu, przedłożonego Radzie Ministrów, dla obrotu zbożem i innymi płodami podatek obrotowy wynosiłby 1 proc., a od obrotami przetworami młynarskimi 1,5 proc.

Przeciwko projektowi odebrania ulg podatkowych od obrotu zbożem i ziemiopłodami na giełdach zbożowo-towarowych wystąpiły organizacje gospodarcze i prawdopodobnie dla tych obrotów ulgi zostaną utrzymane. W szczególności zaś istnieje projekt upoważnienia Ministra Skarbu do każdorazowego regulowania stopy wymiaru podatku przemysłowego od transakcji na giełdach zbożowo-towarowych, zależnie od koniunktury zbożowej, stosunków gospodarczych itp. Projekt ten musiałby być wprowadzony w formie poprawki do projektu, przedyskutowanego na Radzie Ministrów i w takiej formie uchwalony przez ciała ustawodawcze. Jak nas informują ze źródeł miarodajnych — w razie wniesienia tego projektu przez Rząd i uchwalenia go przez Sejm dla transakcji giełdowych zbożem i ziemiopłodami byłby wprowadzony podatek obrotowy w wysokości 0,3 proc.

(CGH)

PORADNIA

103. *„Wdzięczny prenumerator"*.

1. Jeżeli **osoby, u których Pan skupuje stare żelazo, odmawiają wystawiania rachunków i ujawniania nazwisk,** należy księgować zakup na podstawie raportu zakupującego — ewentualnie bezimiennego.

2. W braku ścisłych dowodów ceny zakupu towaru, należy przy sporządzeniu inwentarza posiłkować się cenami rynkowymi (kupno).

104. *„Jambro" Warszawa.*

Nie ma obowiązku prowadzenia księgi towarowej.

105. *T. Z.*

1. **Koszty przewiezienia maszyn od wytwórcy do kupującego,** jeśli poniósł je kupujący, należy doliczyć do wartości inwentarzowej maszyn.

2. Wydatek poniesiony przez dzierżawcę nieruchomości za jej właściciela na **połączenie nieruchomości z kanalizacją** jest inwestycyjny — nie podlegający amortyzacji. Jeśli, zgodnie z umową dzierżawy, wydatek ten ma być poniesiony przez dzierżawcę za wydzierżawiającego, tak iż czynsz byłby wyższy, gdyby wydatek ten poniósł wydzierżawiający (właściciel nieruchomości), należy wspomniany koszt kontować jako część składową czynszu, a więc jako koszt potrącalny.

3. Zyski spółki jawnej można przenieść na rachunek kapitału bez potrzeby stwarzania konta „Kapitał rezerwowy".

4. U osoby nie dokonywującej zawodowo **kupna — sprzedaży papierów wartościowych strata** na tych papierach nie jest potrącalna.

5. Proszę o bliższe wyjaśnienie. jakie koszty reprezentacyjne wchodzą w grę.

106. *Czytelnik 13.*

Księgowość spaczająca rzeczywisty obraz jest nieprawidłowa. **Obojętna jest** pod tym względem **okoliczność, czy przez spaczenie rzeczywistości Skarb Państwa ma czy też nie ma uszczerbku.**

107. *Z. 82.*

1. Pomimo, iż maszyny zostały nabyte w dniu 31.I.1937 należało odpisać na zużycie za rok 1937 wartość odpowiadającą całorocznemu zużyciu (ob. okólnik Min. Skarbu z dn. 18.10.1936, OBP 1937, str. 15).

2. Władza skarbowa nie powinna kwestionować odpisań na **amortyzację maszyn, nabytych przez płatnika w stanie używanym** (z motywu, że odpisy na amortyzację poczynione już zostały przez zbywcę). W tym przypadku uzasadnione są nawet wyższe odpisy, jeżeli faktyczny okres zużycia używanej maszyny jest krótszy od normalnego. Za podstawę amortyzacji należy w tym przypadku przyjąć cenę faktycznie za nią (w stanie zużytym) zapłaconą.

108. *FMK — Łódź.*

Wartością mydła **rozdanego w celach dobroczynnych,** należy uznać rk towarów i obciążyć rk ofiar lub tp. Mydło **rozdane na cele reklamowe** powinno być zaksięgowane na rachunku kosztów handlowych. Ta ostatnia pozycja jest potrącalna z przychodu, jako koszt osiągnięcia dochodu.

2. Cena mydła wydanego w celach, o których mowa wyżej, nie stanowi obrotu podatkowego.

109. *Degry.*

Jeżeli **„odrobienie" zaległości po powrocie z urlopu** nie wymagało pracy w godzinach nadliczbowych, pracodawca — w braku specjalnej umowy — nie jest obowiązany do wypłacenia osobnego wynagrodzenia.

110. *D. Sz.*

W księgach, dotyczących przedsiębiorstwa przemysłowego, nie może być wykazywany majątek, który nie jest własnością właściciela i nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa. Możliwość czynienia przez właściciela (osobę fizyczną) odpisów na amortyzację majątku nie jest uwarunkowana prowadzeniem ksiąg handlowych lub gospodarczych dla tego majątku (ob. okólnik wyżej powołany, odpowiedź nr 107): odpisami należy obciążyć dochód przy składaniu zeznania. Odnosi się to również do przypadku, gdy majątek, o którego amortyzację chodzi, został wydzierżawiony.

111. *M. Z. Łódź.*

1. **Przechowywanie towaru u spedytora** nie może być uważane za posiadanie oddzielnego składu i nie wymaga wykupienia karty rejestracyjnej, ani tym bardziej świadectwa przemysłowego.

2. **Wysłanie towaru do spedytora** można księgować na rku „Towary u spedytora". Nie jest to jednak konieczne, ponieważ towar wysłany nie wychodzi prawnie z posiadania przedsiębiorstwa, nie ma zatem miejsca zaszłość o charakterze gospodarczym. Można więc notować wysyłkę towaru do spedytora w książce podręcznej.

3. **Obowiązek zarejestrowania przedsiębiorstwa w sądzie okręgowym** nie jest zależny od prowadzenia ksiąg handlowych. Rzecz ma się przeciwnie. Kupiec, który jest obowiązany do wpisania się do rejestru handlowego (o tym decyduje kategoria świadectwa, wysokość obrotu itp.), ma też, jako kupiec rejestrowy, obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych.

Księgi handlowe prowadzone według przepisów KH i zasad prawidłowej rachunkowości nie podlegają poświadczeniu.

4. Ob. odpowiedź nr 99, OBP, rb. nr 6.

GRUŹLICA PŁUC

CHOROBY PŁUC

jest nieubłagalna corocznie nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar.
Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t. p. stosują p. p. Lekarze **„Balsam Trikolan - Age"** który ułatwiając wydzielanie się plwociny usuwa kaszel.
Do nabycia w aptekach

112. *Buchalter.*

Pracownik umysłowy korzysta z **miesięcznego urlopu** również po dłuższym choćby kilkanaście lat trwającym, zatrudnieniu u tego samego pracodawcy. O ile pracownik podlega przepisom RPR o umowie o pracę pracowników umysłowych, ustawowy okres wypowiedzenia umowy zawartej na czas nieoznaczony nie przekracza 3 miesięcy bez względu na długość okresu zatrudnienia.

113. *Z. F.*

W okólniku z dnia 13.XI.1936 r. L. D. V. 24674/2/36 Ministerstwo Skarbu poleciło, „by władze skarbowe nie kwestionowały **odpisań na amortyzację dokonywanych do dnia 31 grudnia 1940 r.** z tego powodu, że w latach ubiegłych odpisania były bądź nierównomierne, bądź też nawet wcale nie były dokonywane". Jeżeli więc — jak w Pańskim przypadku — przedsiębiorstwo odpisało do r. 1936 na amortyzację maszyn nabytych w 1928 r. jedynie 60% ich wartości, uznać trzeba, że urzędy skarbowe nie powinny kwestionować odpisania pozostałych 40% w latach 1937, 1938, 1939 i 1940. Powołany ustęp okólnika należy rozumieć — zgodnie z drugą wysuwaną przez Pana alternatywą — w ten sposób, że przedsiębiorstwo może w powyższym przypadku amortyzować w latach 1937—1940 tylko po 10% wartości maszyn. Jakkolwiek okres amortyzacji maszyn wynosi 10 lat, to jednak okólnik w drodze wyjątku zezwolił na przedłużenie okresu do końca 1940 r., byleby roczne odpisanie na straty z tytułu zużycia nie przekraczało normy. Jest bowiem kardynalną zasadą wyprowadzania dochodu tak gospodarczego jak podatkowego. by nie obciążać jednego roku stratami odnoszącymi się do lat poprzednich lub następnych.

114. *R. St. Katowice.*

1. Uznanie Pańskich ksiąg handlowych za nieprawidłowe jest niesłuszne, a to z powodów, przedstawionych w Jego liście. Redagowanie podań nie wchodzi w zakres zadań Poradni.

2. Księgowanie jest prawidłowe. Uzasadnia Pan prawidłowość zapisu należycie.

115. *Wdzięczny.*

1. W zeznaniu dla wymiaru podatku dochodowego (Dział I) nie należy podawać dochodu z uposażenia.

2. Zeznanie o dochodzie należy złożyć w urzędzie skarbowym, w którego okręgu miał Pan miejsce zamieszkania w d. 15.XII.1937 r. W zeznaniu należy podać jedynie dochód z willi. W zeznaniu nie należy wyliczać wydatków, potrącalnych z przychodu

3. **Budynki podpadające pod przepisy ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli,** są zwolnione na okres piętnastoletni zarówno od podatku od nieruchomości jak i (o ile chodzi o domy mieszkalne w gminach miejskich) od podatku dochodowego.

4. **Obowiązek złożenia zeznania o dochodzie z willi** zachodzi, o ile prowadzi Pan księgi gospodarcze, lub o ile dochód z willi przewyższa 1500 zł, chyba, że (w ostatnim przypadku) willa obejmuje łącznie nie więcej niż 12 izb. Kwestionariusza do wypełnienia Urząd nie przyśle.

116. *F.*

1. **Strata,** poniesiona przez spółkę akcyjną **na sprzedaży akcyj** innej spółki akcyjnej, **nie** jest potrącalna z dochodu. Por. w tym przedmiocie artykuł, ogłoszony w nrze 3 OBP za rb.

2. Strata poniesiona wskutek zrzeczenia się nieściągalnej części wierzytelnoś-

ci w drodze ugody z dłużnikiem jest potrącalna z dochodu. Ob. okólnik Min. Skarbu, ogłoszony w OBP 1937, str. 21 i n.

117. *Czytelnik 10.*

1. **Prywatny dyskonter,** który uprawia swój proceder jako zatrudnienie zarobkowe, nie mające cech organizacji (przedsiębiorstwa), nie jest obowiązany do wykupienia z tego tytułu **świadectwa przemysłowego.** Dochód z dyskonta podlega opodatkowaniu, o ile sam lub łącznie z dochodem z innych źródeł (dochód z uposażeń nie wchodzi tu w grę) przekracza 1500 zł rocznie,

2. Pytanie zbyt ogólnikowe. Proszę o podanie, o jakie zakłady ubezpieczeń chodzi i kiedy były dokonywane przez te zakłady czynności urzędowe. W grę wchodzą odnośne przepisy różnych ustaw.

118. *BHI.*

1. **Stratą poniesioną przez spółkę z ogr. odp. na sprzedaży przedmiotów majątkowych** (niepotrącalną z dochodu) należy obciążyć rk strat i zysków.

Okoliczność, że strata nie jest potrącalna z dochodu, nie stoi na przeszkodzie do obciążenia nią rku strat i zysków. Jedynie zysk bilansowy podlega odpowiedniemu skorygowaniu dla celów podatkowych, przez doliczenie niepotrącalnej straty.

2. **Sprzedaż maszyny przy istnieniu funduszu amortyzacyjnego** winna być zaksięgowana: Rk maszyn Ma u Rku Kasy 20000 zł za sprzedaną maszynę; Rk funduszu amortyz. Winien, Rk maszyn Ma za przeniesienie całej sumy do tychczasowych odpisań na zużycie 25000 zł. Innymi słowy — przy sprzedaży maszyny należy zmniejszyć fundusz amortyzacyjny o sumę zamortyzowanej wartości maszyny.

119. *Stały czytelnik F styl.*

Pracownie i zajęcia rzemieślnicze (a więc również fotografowie), prowadzone przez właścicieli przy współudziale najwyżej jednego członka rodziny nie opłacają podatku od obrotu (art. 8 pkt. 5). W razie wymierzenia podatku należy wnieść odwołanie.

120. *Przyjaciel OBP.*

1. Zrzeczenie się przez zarządcę sp. z o. o. pensji za grudzień 1936 r., figurującej na rku sum przechodnich, wpływa na wysokość zysku bilansowego tego roku, w którym zrzeczenie się miało miejsce, a więc w Pańskim przypadku—roku 1938. Nie ma podstawy dla doliczenia tej sumy do zysku roku 1937.

2. § 77 p. (6) rozp. wyk. do OP stanowi, że wykaz utargów dziennych przy prowadzeniu ksiąg uproszczonych (taśma kasy National) winien być podpisany przez kasjera. Nie możemy twierdzić, że zwyczaje handlowe wymagają tego od księgowości prawidłowej.

121. *Iz. Br.*

1. Ulgę w podatku dochodowym, polegającą na **potrąceniu z ogólnego dochodu sum, będących jego częścią, a zużytych na budowę, przyznaje się nawet przed ukończeniem budowy,** poczynając od roku następnego po jej rozpoczęciu. Należy złożyć do urzędu skarbowego odpowiednie podanie przed uprawomocnieniem się wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy, bezpośrednio następujący po roku, w którym rozpoczęto budowę (§ 12 rozp. wykon. do ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli DURP 1934, poz. 494).

2. Na podstawie **odpowiedniego dokumentu, wystawionego przez wierzyciela** (a zarazem spólnika), **zrzekającego się swojej pretensji do spółki,** należy obciążyć rk tego wierzyciela i uznać rk kapitału. Suma ta nie podlega doliczeniu do dochodu, (o ile nie chodzi o osoby prawne, opodatkowane na podstawie art. 21 ustawy o pod. doch.).

3. **Dokonywanie przez spólnika na rk spółki w innym mieście (a zresztą w ogóle w innym lokalu) transakcji handlowych wymaga wykupienia świadectwa przemysłowego,** którego kategoria jest zależna od charakteru transakcji (sprzedaż hurtowa, detaliczna, drobna) i innych momentów, zgodnie z tary-

fą, stanowiącą załącznik do art. 23 ustawy o pod. przem.

122. *Stały abonent.*

1. Zmiana właściciela przedsiębiorstwa lub zmiana w składzie współwłaścicieli przedsiębiorstwa nie zwalnia od wymogu zachowania ciągłości bilansowej. Księgowość przedsiębiorstwa nawet z powodu zmian, o których wyżej, nie może doznawać przerw: księgowość jest funkcją przedsiębiorstwa i wszystkie zmiany w nim zachodzące powinny znaleść odbicie w księgowości.

Z tych założeń wynika następujące rozwiązanie interesującej Pana kwestii. Spółka wstępująca w miejsce dotychczasowego jednoosobowego właściciela została zawarta w dn. 31 grudnia 1937 r., oczywiście z tym, że zmiana wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 1938 r. Toteż zmianę należy zaksięgować pod dn. 1 stycznia 1938 r. po przeniesieniu w całości do ksiąg 1938 r. bilansu zamknięcia za r. 1937 (jako bilansu otwarcia 1938 r.). Brak miejsca na przeprowadzenie tej zmiany pod dn. 1 stycznia 1938 r. nie jest ani argumentem, ani przeszkodą: należy otworzyć osobną księgę (dziennik) bilansów.

2. Umowa spółki cichej nie wymaga dowodu na piśmie. W razie zakwestionowania jej przez władze skarbowe, może być ona udowodniona świadkami. Należy jednakże zaopatrzyć się w dokument (protokuł dwustronny) stwierdzający wysokość przypadającej spólnikowi cichemu należności z tytułu udziału w zyskach.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się
Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25
Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15